

Februari 2006

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	4
2.	VISIE	5
3.	MAATREGELEN	7
Maatregel 1:	Uitvoeren eco-scan gericht op de kwaliteit van het water	7
Maatregel 2:	Maatregelen treffen voor vermindering van: gebruik chemische middelen, verkeersuitspoelingen, hondenpoep, gebruik uitlogende materialen, (auto)wassen op straat, op de waterkwaliteit	9
Maatregel 3:	Inventariseren van grondkerende constructies (beschoeiingen) en opstellen actieplan in combinatie aanleg natuurvriendelijke oevers en ruimte voor waterberging	11
Maatregel 4:	Afspraken maken met visverenigingen over het uitzetten van vissoorten	13
Maatregel 5:	Watertoets: Kansen en knelpunten als aandachtspunt bij ruimtelijke planvorming opnemen	14
Maatregel 6:	Continueren watereducatie	15
Maatregel 7:	Verstrekken van voorlichting en beantwoording van vragen over water in IJsselstein	16
Maatregel 8:	Realiseren efficiënter beheer en onderhoud watersysteem en waterketen	18
Maatregel 9:	Ervaring opdoen op het loskoppelen van regenpijpen of andere manieren los- afkoppelen	19
Maatregel 10:	Nader uitwerken resultaten studie wateropgave (verfijningslag)	20
Maatregel 11:	Onderzoek verrichten naar wateroverlast vanuit de riolering i.c.m. de studie wateropgave	21
Maatregel 12:	In het Dubo- beleid van de gemeente wordt het gebruik van koper, lood en zink in afwaterende delen van bebouwing verboden wanneer de gemeente hier zeggenschap over heeft	22
Maatregel 13:	Peilbesluiten opstellen, flexibel peilbeheer (watergebiedsplan) en gehanteerde waterstanden vastleggen in een peilbesluit	23
Maatregel 14:	Voorkomen van ongewenste ontwikkelingen op waterkeringen d.m.v. afstemming vergunningen, handhaving en watertoets	24
Maatregel 15:	Verbreden van sloten voor extra waterberging en natuurvriendelijke oevers en KRW	25
Maatregel 16:	Voorkomen van zwerfvuil d.m.v. voorlichting	26
Maatregel 17:	Onderhoud van (open) water niet overlaten aan particulieren	26
Maatregel 18:	Bij herstructureringsplannen kansen en	27

	knelpunten voor water als aandachtspunt meenemen	
Maatregel 19:	Bedrijven en burgers bewust maken van het gebruik van (drink)water, bij nieuw pompstation ontharding als zuiveringstrap meenemen	27
Maatregel 20:	Uitwerken van het 'Ontwikkelingsperspectief Hollandse IJssel'	28
Maatregel 21:	Opwaarderen Kromme en/of Enge IJssel om kanovaart en recreatie anderszins te realiseren en natuur te verbeteren	29
Maatregel 22:	EHS invullen aan de hand van uitvoering geven aan het rapport 'Een Groene Lijn voor IJsselstein'	30
Maatregel 23:	Inrichten van natuurvriendelijke oevers en ruimte voor waterberging in de wijken IJsselveld West en Oost, Oranjekwartier en Europakwartier	31
Maatregel 24:	Mogelijkheden onderzoeken van een verbinding en waterberging tussen de Hollandse IJssel en Omloop	31
Maatregel 25:	Via herstructureringsplannen waterkansen en waterknelpunten meenemen	32
Maatregel 26:	Nader onderzoek kans op wateroverlast naar aanleiding Studie Wateropgave in de woonwijk Achterveld en Groenvliet	32
Maatregel 27:	Uitvoeren maatregelen om wateroverlast te voorkomen in de woonwijk Achterveld en Groenvliet	32
Maatregel 28:	Inrichten natuurvriendelijke oevers (algemeen)	32
Maatregel 29:	Versterken cultuurhistorische waarde van het water: Ontwikkelen van een visie op ligplaatsen boten in de stadsgracht	33
Maatregel 30:	Intensiveren onderhoud stadsgracht ter voorkoming van stankoverlast en opstoppen van zwerfvuil	34
Maatregel 31:	Meewerken aan het faciliteren van recreatieve routes in het centrum naar andere wijken en langs de Hollandse IJssel	35
Maatregel 32:	Verbeteren recreatieve routes in de wijken Eiterse Waard, 't Waterryck, De Baronnije, Hazenveld, Panoven en Overwaard	35
Maatregel 33:	Realiseren nieuwe recreatieve routes in het centrum naar andere wijken en langs Hollandse IJssel in de wijk Zenderpark	35
Maatregel 34:	Promoten watersysteem in Zenderpark	35
Maatregel 35:	Communicatie over beheer en onderhoud watersysteem Zenderpark m.b.t. Keur en steigerbeleid, hemelwaterafvoer en rioleringstelsel	36
Maatregel 36:	Onderzoek doen naar een goede werking (en beheer) helofytenfilter Zenderpark	37
Maatregel 37:	Implementatie Kaderrichtlijn Water	38
Maatregelen op organisatorisch vak (genoemd in hoofdstuk 5 van de watervisie)		39
-	aanstellen contactpersoon;	
-	gemeente is procestrekker;	
-	waterpartners stemmen beleid-en beheerplannen af;	
-	subsidie mogelijkheden onderzoeken;	
-	evalueren waterplan.	

4. OVERZICHT BELANGRIJKSTE MAATREGELEN 40

1. INLEIDING

Dit uitvoeringsplan is gezamenlijk door alle waterpartners opgesteld (gemeente IJsselstein, waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en Vitens). Tevens heeft de provincie Utrecht haar medewerking verleend. Natuur- en belangenorganisaties IVN, Werkgroep Behoud Lopikerwaard, LTO-noord en ondernemersvereniging VIHIJ hebben reactie gegeven op dit uitvoeringsplan. Het uitvoeringsplan hangt onder het waterplan (watervisie met achtergronddocument) IJsselstein.

In dit uitvoeringsplan worden de maatregelen (uit hoofdstuk 4 en 5 van de watervisie) nader uitgewerkt met daarin aangegeven een korte omschrijving, de doelstelling, wie trekker en verantwoordelijke is en de planning en een eerste (globale) inschatting van de kosten van het project. In hoofdstuk 4 van dit uitvoeringsplan zijn de belangrijkste maatregelen opgesomd en is tevens aangegeven in welke wijk de maatregel van toepassing is.

Tevens wordt het type maatregel genoemd. De maatregel kan betrekking hebben op:

- studie en onderzoek (s);
- communicatie (c);
- organisatorische verbeteringen (o);
- uitvoering van fysieke maatregelen (u);
- algemeen (a).

Een aantal maatregelen wordt gezamenlijk en integraal opgepakt. Indien dit van toepassing is dan wordt dit bij de desbetreffende maatregel genoemd.

Met betrekking tot de kosten en de kostendekking van een desbetreffende maatregel is bij een aantal maatregelen een inschatting van de kosten en uren gemaakt. Een nadere uitwerking van de kosten en uren kan pas worden gemaakt zodra nader onderzoek heeft plaats gevonden. De genoemde kosten zijn gedekt, daar waar dit niet het geval is wordt dit vermeld. De kosten zijn tevens op jaarbasis. Indien mogelijk en van toepassing zal subsidie worden aangevraagd.

Gebruikte afkortingen

AGD:	Achtergronddocument
ARK:	Amsterdam Rijnkanaal
CIW:	Commissie Integraal Waterbeheer
DUBO:	Duurzaam Bouwen
EHS:	Ecologisch Hoofdstructuur
FAQ:	Frequently Asked Questions
Gemeente:	Gemeente IJsselstein
GOP:	Groot Onderhoudsplan (Oevers)
ILG:	Investeringsbudget landelijk gebied
KRW:	Europese Kaderrichtlijn Water
MJP:	Meerjarenplan
MTR:	Maximaal Toelaatbaar Risico
NBW:	Nationaal Bestuursakkoord Water
RWZI:	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
SP:	Sector Strategie en Planvorming (HDSR)
Waterschap:	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR)
WB:	Sector Waterbeheer (HDSR)
WGW:	Wijkgericht Werken (Gemeente)
WRO:	Wet Ruimtelijke Ordening
WVO:	Wet verontreiniging oppervlakte wateren

2. VISIE

Dit hoofdstuk geeft een samenvatting van de in de watervisie opgenomen visie 2030 en 2015. De visie op de ontwikkeling van het watersysteem/waterhuishouding richt zich op de lange termijn, visie 2030. Het streefbeeld in 2030 is een watersysteem en waterketen dat gezond, schoon en veilig is voor mensen, planten en dieren en dat er voldoende water aanwezig is, zonder overlast en tekort aan water. De kennis en belangen van alle waterpartners worden in ruimtelijke ontwikkeling ingebracht en gebruikt om tot een meer gedragen en optimaal resultaat te komen. Aan de hand van drie thema's zal een visie voor 2015 worden gegeven, zodat de visie van 2030 kan worden gehaald. Deze thema's zijn:

Thema 1: Voldoende en veilig water;

Thema 2: Schoon en gezond water;

Thema 3: Vergroten beleving, samenwerking en kennisuitwisseling.

Visie 2015

Thema 1: Voldoende en veilig water

Het watersysteem in IJsselstein moet de komende klimaatveranderingen het hoofd kunnen bieden. In de watervisie en het uitvoeringsplan wordt gekeken tot het jaar 2015. Dit noemen we de stedelijke wateropgave. In IJsselstein moeten we hoog water en sterke regenval maar ook lange periodes van droogte kunnen opvangen. Voorkomen moet worden dat wateroverlast ontstaat door inundaties en riooloverstorten. Voor het bergen van water wordt onderzocht of een flexibel peilbeheer bijdraagt aan een efficiënter en duurzamer waterbeheer. Tevens wordt een Actieplan opgesteld om natuurvriendelijke oevers aan te leggen, in combinatie met waterberging.

De veiligheid van burgers speelt een grote rol voor IJsselstein. De waterkeringen zullen ons blijvend beschermen tegen hoge waterstanden en de veiligheid ten aanzien van de te steile oevers zal in 2015 verbeterd zijn. Verdroging door kunstmatige grondwateronttrekkingen behoren tot het verleden. Daarnaast wordt zoveel mogelijk waterneutraal gebouwd, wat inhoudt dat negatieve gevolgen voor (grond)water worden voorkomen of gecompenseerd.

Thema 2: Schoon en gezond water

Gezond water is water van een goede kwaliteit. In 2015 dienen we te voldoen aan de resultaatsverplichting van de Kaderrichtlijn Water en Waterbeheer 21^e eeuw: normen voor de ecologie, waterkwaliteit en waterkwantiteit.

Vervuiling door diffuse bronnen, zwerfvuil, gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen, illegale dumping en onnodige riooloverstorten wordt zoveel mogelijk voorkomen.

Het water wordt zo 'schoon' mogelijk gehouden door het te scheiden en pas als laatste optie te zuiveren. Door schoner water in de watergangen vestigen dieren en planten zich in en langs de watergangen. Overtollig regenwater wordt niet meer via het riool afgevoerd naar de zuivering maar wordt afgevoerd richting oppervlaktewater of wordt in de bodem geïnfiltreerd.

Daarbij wordt de waterkwaliteit verbeterd door de waterzuivering en riolering beter op elkaar te laten aansluiten. De gemeente, het waterschap en Vitens werken samen in de waterketen om dit te realiseren. Afgesproken wordt wie, wat, waar, hoe en wanneer regelt in de afvalwaterketen. Daarbij is ook de nieuwe (nog vast te stellen) Waterwet van belang. De rol van de gemeente in het waterbeheer wordt groter door deze wet en zal verder reiken dan aanleg en onderhoud van het riool.

Thema 3: Vergroten beleving, samenwerking en kennisuitwisseling

Op diverse plekken in IJsselstein vinden we het van belang dat burgers het water beter beleven. Hierdoor moeten we de recreatie op en langs het water verbeteren, in combinatie met andere projecten, zoals realisatie EHS.

De kennisuitwisseling tussen de waterpartners is verbeterd en er is een duidelijke (afgesproken) taakverdeling. Indien ontwikkelingen plaatsvinden worden andere partners zoals buurgemeenten, natuur- en milieuorganisaties en derden geïnformeerd en indien nodig praten ze mee.

Informatie over water vindt plaats via de diverse informatiekanalen waaronder de Zenderstreeknieuws, de wijknieuwsbrieven, de gemeentelijke pagina in de krant en websites van de waterpartners. Een 'waterloket' moet ervoor zorgen dat vragen over water direct worden beantwoord of dat de vragen worden uitgezet bij de juiste instantie en er dan tevens terugkoppeling plaatsvindt met de desbetreffende personen.

Ook op scholen wordt middels het lespakket Watch en een nog te ontwikkelen waterspel aandacht besteed aan water.

3. Maatregelen

Maatregel 1: Uitvoeren eco-scan gericht op de kwaliteit van het water

Studie en onderzoek, Algemeen

Omschrijving

Een eco-scan is een kort onderzoek/eerste weergave op de ecologische kwaliteit van het water. In de eco-scan rapportage worden maatregelen genomen om de ecologische kwaliteit van het water en de directe omgeving te verbeteren.

Na het uitvoeren van de maatregelen kan nogmaals de ecologische toestand lokaal worden gemonitord. Hierdoor is het mogelijk te beoordelen of de maatregelen die genomen zijn een positieve uitwerking hebben.

Doelstelling

- in beeld brengen van de volgende (knel)punten;
 - o ecologische kwaliteit van het stadswater;
 - o vegetatie in en langs het water;
 - o inschatting van de nutriëntenhuishouding en zuurstofhuishouding van het water;
- opstellen actieplan met specifieke maatregelen om de gesignaleerde knelpunten op te lossen; (combinatie met maatregel 3)

Trekker en betrokkenen

Trekker: Waterschap

Het waterschap levert de gegevens die nodig zijn voor het houden van de eco-scan en begeleidt de uitvoering van een eco-scan door een externe partij. Het waterschap is ook de beheerder van de gegevens die voortkomen uit de eco-scan.

Betrokkenen: Gemeente

De gemeente heeft haar voorkeur uitgesproken over de punten die kunnen worden geïnventariseerd en is betrokken bij de rapportage.

Het actieplan wordt gezamenlijk opgesteld. Een en ander in relatie met maatregel 3.

Verantwoordelijke

Het waterschap is verantwoordelijk voor de eco-scan. Het waterschap zal de maatregelen die van belang zijn opnemen in het beheer en eenmalige maatregelen uitvoeren. Het waterschap houdt de gemeente op de hoogte van de onderzoeksresultaten. De gemeente zal de knelpunten die voor haar van belang zijn opnemen in haar beheer en eenmalige maatregelen uitvoeren. Tevens zal het waterschap communiceren over de resultaten van het onderzoek richting burgers.

Planning

De inventarisatie heeft plaatsgevonden in de maand augustus 2006. Het gehele rapport inclusief knelpunten en potenties zal begin 2007 afgerond zijn. Vanaf 2007 worden de knelpunten aangepakt, geprioriteerd naar belang en per wijk uitgevoerd.

Kosten en Kostendekking

- de kosten voor het onderzoek worden door het waterschap betaald (€ 10.000) budget SP;
- de kosten die gemaakt worden voor het oplossen van de gesignaleerde knelpunten zijn nog onbekend. De maatregelen voor de verschillende partijen worden gefinancierd door de desbetreffende partij, die belang heeft bij de maatregel. Dit betekent in het kort:
 - o knelpunten in hoofdwatergangen, kunstwerken en obstakels in het water, oplossen door waterschap;
 - o knelpunten in beheer en onderhoud hoofdwatergangen oplossen door waterschap;
 - o knelpunten oeverinrichting langs de watergangen oplossen door gemeente;
 - o knelpunten in beheer en onderhoud overige watergangen oplossen door gemeente;
- gezocht wordt naar het meeliften op ruimtelijke ontwikkelingen, lopende projecten. Tevens kan gezamenlijk worden gezocht naar subsidiemogelijkheden;
- gemeente 40 uur begeleiding middels reguliere uren, bespreken en oplossen eventuele knelpunten.

Maatregel 2: Maatregelen treffen voor vermindering van: gebruik chemische middelen, verkeersuitspoelingen, hondenpoep, gebruik uitlogende materialen en (auto)wassen op straat, op de waterkwaliteit

Studie en onderzoek, Communicatie, Algemeen

Zie maatregel 7 en 12

Omschrijving

De waterkwaliteit wordt beïnvloed door diffuse bronnen. De belangrijkste diffuse bronnen:

- bestrijdingsmiddelen;
- verkeersuitspoelingen, auto's wassen op straat;
- uitwerpselen van honden;
- uitlogende bouwmaterialen.

De kwaliteit van het water is onder andere afhankelijk van het gebruik en de methode van chemische bestrijdingsmiddelen bij het bestrijden van onkruid. De waterkwaliteit wordt ook beïnvloed doordat het regenwater vanaf drukke wegen rechtstreeks wordt geloosd op oppervlaktewater. Dit regenwater kan vervuild zijn met olie, pak's, rubber en zware metalen.

Eveneens is de kwaliteit van het water afhankelijk van de mate van de hoeveelheid hondenpoep dat via de waterkanten uitspoelt in de watergangen en het gebruik van uitlogende materialen bij het bouwen van huizen en het wassen van auto's op straat met 'niet natuurlijk afbreekbare middelen'.

In een aantal gevallen zal specifiek voor IJsselstein worden bekeken welke maatregelen van toepassing zijn om de invloed bovenstaande diffuse bronnen terug te dringen. Daarbij dient inzichtelijk te worden gemaakt waar eventueel knelpunten in de wijken zijn.

Doelstelling

- vermindering van het gebruik van chemische middelen voor het bestrijden van onkruid in IJsselstein;
- rechtstreekse lozing van stoffen en reinigingsmiddelen in het regenwater vanaf drukke wegen terugdringen, verminderen;
- ervaring opdoen op het gebied van uitspoeling van hondenuitwerpselen op de kwaliteit van het water;
- voorlichting bieden over de gevolgen voor de waterkwaliteit van auto's wassen op straat;
- zoveel mogelijk voorkomen dat uitlogende materialen (metalen als lood, koper en zink) gebruikt worden bij nieuwbouw indien deze in contact komen met hemelwater, zoals dak, dakgoot en regenpijp.

De gegevens van het gebruik van chemische middelen worden door de gemeente in kaart gebracht, gezocht zal worden naar alternatieven voor het terug dringen van het gebruik van chemische middelen door de gemeente. De kaart geeft aan waar, in welke wijk met welk type verharding en rioleringsstelsel, chemische middelen worden toegepast. De hoeveelheid chemische middelen die door de burgers/tuinders worden gebruikt, kunnen deels inzichtelijk worden door metingen in het afvalwater te verrichten.

Tot op heden is het niet bekend of uitwerpselen van honden langs watergangen zorgen voor een verslechtering van de waterkwaliteit. Het waterschap en de gemeente zullen (in de vorm van een pilot-project) gezamenlijk metingen verrichten naar de overlast van uitwerpselen van honden op de kwaliteit van het water.

Door het in beeld brengen van de gevolgen van uitlogende materialen en waar ze gebruikt worden zal een folder worden opgesteld met daarin aangegeven de tips voor het gebruik van andere materialen

(communicatie). Eventueel wordt gebruik gemaakt van bestaande folders waarin wordt aangegeven welke alternatieven er zijn voor het gebruik van uitlogende materialen. Het gebruik van autowasserettes en gebruik van afbreekbare schoonmaakmiddelen wordt gestimuleerd (zie maatregel 2 en 7).

Trekker en betrokkenen

Trekker: Gemeente is trekker van het onderzoek naar het gebruik van chemische middelen en voorkomen van overlast aan hondenpoep en het voorzien van informatie over het toepassen van bouwmaterialen. Het waterschap zal de metingen ten aanzien van de waterkwaliteit, met betrekking tot hondenuitwerpselen, verrichten.

Betrokkenen: Waterschap.

De provincie, Rijkswaterstaat (wegen) en het waterschap verstrekken informatie over de gevolgen van diffuse bronnen en stimuleren het gebruik van alternatieven.

Verantwoordelijke

Trekker is verantwoordelijk voor de projecten waar deze zijn genoemd.

N.b. Voor wat betreft het terugdringen van diffuse bronnen wordt landelijk beleid ontwikkeld.

N.b. Voor het lozen van vervuild water (vanaf wegen en vanuit regenwaterriolering) rechtstreeks naar oppervlaktewater is een WVO-vergunning nodig. De MTR normen mogen niet worden overschreden.

Planning

Het opstellen van een kaart waarin aangegeven staat in welke wijken chemische middelen worden toegepast zal gereed zijn (voorjaar) 2007.

In 2007 zullen metingen worden verricht met betrekking tot overlast uitwerpselen van honden op de waterkwaliteit. Het streven is een kaart met losloopzones en uitlaatstroken op te stellen.

Wat betreft het gebruik van chemische middelen in de loop van de jaren zal gestreefd worden het gebruik terug te dringen. Indien landelijk beleid geldt dan zal hieraan worden voldaan. Voor het in beeld brengen van de gevolgen van het gebruik van uitlogende middelen en de gevolgen van autowassen op straat wordt gebruik gemaakt van diverse communicatiemiddelen (zie maatregel 7) en bestaande informatie/kennis.

Kosten en Kostendekking

- opstellen kaarten binnen de regulier beschikbare uren van de gemeente en waterschap;
- PILOT PROJECT Voor het opstellen van een hondenkaart zijn de geschatte kosten € 1500,- voor de gemeente (deels gedekt);
 - o Voor het verrichten van metingen op de waterkwaliteit, indien nodig: kosten gemeente € 2.000,- (eventueel van de € 20.000, welke gereserveerd is voor de opstelling van het waterplan) en waterschap € 2.000,- (kosten zijn voor 2 jaar). Kosten gemeente deels gedekt, kosten waterschap gedekt;
- informatieverstrekking over gebruik materialen e.d. zie communicatie (zie maatregel 7 en 12);
- waterschap en gemeente beiden ca. 100 uur.

Maatregel 3: Inventariseren van grondkerende constructies (beschoeiingen) en opstellen actieplan in combinatie aanleg natuurvriendelijke oevers en ruimte voor waterberging

Studie en onderzoek, Uitvoering van fysieke maatregelen, Algemeen.

Zie maatregel 15, 22, 23 en 28

Omschrijving

Op een aantal plekken zijn langs de oevers beschoeiingen geplaatst ter voorkoming dat taluds instorten. Door deze 'harde' oeverbescherming is het voor flora en fauna moeilijk om zich te vestigen. De aanleg van een flauw aflopende oever biedt planten en dieren meer kansen dan een traditionele steile oever. Dergelijke oevers zijn ook goed voor de waterkwaliteit vanwege hun natuurlijke zuiverende vermogen. Tevens kan de aanleg van flauw aflopende oevers bijdragen aan het vergroten van de waterberging.

Doelstelling

- opstellen actieplan, inclusief waterkansenkaart, daarop is aangegeven waar ruimte is om oevers ecologisch in te richten;
- aanleg natuurvriendelijke oevers in de wijken IJsselveld West en IJsselveld Oost en Achterveld en Over Oudland;
- de oevers in de gehele stad worden zo mogelijk natuurvriendelijk ingericht. Hiermee wordt oeverbegroeiing gestimuleerd en kan extra waterberging worden gerealiseerd. Tevens wordt de belevingswaarde voor burgers vergroot.

Trekker en betrokkenen

Trekker: Gemeente

De gemeente is trekker van de inventarisatie van de beschoeiingen. Tevens zal de gemeente komen met een actieplan waarin tevens wordt aangegeven waar en in welke vorm natuurvriendelijke oevers gewenst zijn.

Betrokkenen: Waterschap

Het waterschap heeft een ondersteunende en adviserende rol.

Het waterschap is betrokken bij het opstellen van dit actieplan. In de nota Oeverinrichting uit 2001 van het waterschap staat aangegeven dat het waterschap waar mogelijk natuurvriendelijke oevers binnen het primaire en secundaire watergangenstelsel wil aanleggen zolang dit binnen de huidige taakstellingen van het waterschap past. Tevens staat hierin aangegeven dat het waterschap de trekkersrol op zich heeft genomen om de natte ecologische verbindingzones binnen het primaire en secundaire waterstelsel te realiseren vóór 2018. Op dit moment is het waterschap bezig om deze doelstelling verder uit te werken en te concretiseren.

Verantwoordelijke

Gemeente is verantwoordelijk voor het opstellen van het actieplan en de realisatie van natuurvriendelijke oevers. Er wordt rekening gehouden met eigenaren van watergangen en oevers.

Planning

Een inventarisatie van beschoeiing is reeds afgerond in voorjaar 2006. Door het ontbreken van gemeentelijke middelen zal in 2006 geen actie worden ondernomen om de beschoeiing te vervangen. In 2007 start de gemeente met een inventarisatie waar en in welke vorm natuurvriendelijke oevers mogelijk zijn (actieplan). Eind 2009 is het streven dat 25% van de oevers die natuurvriendelijk ingericht kunnen worden ook natuurvriendelijk zijn ingericht en worden beheerd.

De wijken Achterveld en IJsselveld zullen voor een groot deel in aanmerking komen voor natuurvriendelijke inrichting. Uit de concept eco-scan (zie maatregel 1) blijkt dat ook op het bedrijventerrein Over Oudland kansen liggen om natuurvriendelijke oevers aan te leggen, dit zal in combinatie met ruimtelijke ontwikkelingen plaats vinden.

Kosten en kostendekking

- opstellen actieplan: reguliere uren gemeente en waterschap, beiden ca. 40 uur. Uren gemeente gedekt, waterschap niet gedekt;
- voor het aanleggen van natuurvriendelijke oevers stelt de gemeente eind 2007 € 10.000,- beschikbaar. Aangezien dit bedrag niet de volledige kosten zal dekken zal getracht worden de aanleg van natuurvriendelijke oevers te bekostigen uit de reguliere middelen en uit de aanvraag van subsidies. Hierbij dient rekening te worden gehouden met afvoer van (vervuilde) grond en aankoop van gronden;
- het waterschap heeft voor het in stand houden van beschoeiingen langs oevers waarvoor het waterschap onderhoudsplichtig is en die toe zijn aan vervanging een Grootonderhoudsplan oevers 2003-2013 (GOP) opgesteld, waaraan een budget en begroting gekoppeld zijn. Echter, IJsselstein valt buiten dit Grootonderhoudsplan, omdat het waterschap hier geen onderhoudsverplichting heeft.
Voor realisatie van natuurvriendelijke oevers in stedelijk gebied, buiten EHS kan het waterschap financieel bijdragen, mits de realisatie voordelen oplevert voor het verbeteren van het watersysteem (bijvoorbeeld waterberging/ NBW doelen) of bijdraagt aan behalen van KRW doelen. Een en ander dient bestuurlijk (waterschap) vastgesteld te worden. Dit kan door middel van het vaststellen van het Actieplan.

Eenheidsprijzen aanleg natuurvriendelijke oevers (jaar 2006):

Indien de gronden in bezit zijn:

- aanleg flauwe oever of plas- dras berm, met alleen grondverzet: € 25 per meter;
- aanleg flauwe oever of plas- dras berm, met grondverzet en deel grond afvoeren: € 55 per meter;
- aanleg flauw talud of plas- dras berm, met grondverzet, deel grond afvoeren en moeilijk bereikbaar of andere extra kosten: € 70 per meter.

Maatregel 4: Afspraken maken visverenigingen over het uitzetten van vissoorten

Algemeen

Omschrijving

In IJsselstein worden de meeste wateren verpacht aan de Utrechtse hengelsportvereniging. Voor deze wateren geldt dat je in bezit moet zijn van een visakte.

In diverse wateren worden vissen uitgezet door de visvereniging. Door het uitzetten van (teveel) vis kan het ecologisch evenwicht worden verstoord, waardoor de biodiversiteit daalt.

N.b. Landelijk beleid over visbeheer is in ontwikkeling door het ministerie van LNV in het kader van de KRW implementatie. Het waterschap ontwikkelt in overleg met de visverenigingen een visstandbeheer beleid voor haar beheergebied.

Doelstelling

- vergroten biodiversiteit, gezond ecosysteem: helder en plantenrijk water (=KRW doel);
- visverenigingen houden zich aan het beleid.

Trekker en betrokkenen

De gemeente zal nagaan welke wateren worden verpacht, welke vergunning is afgegeven en onder welke voorwaarden. Het bestaande contract is voor onbepaalde tijd. Eventueel dient het contract in overleg te worden aangepast aan nieuw beleid. In samenwerking met het waterschap worden afspraken gemaakt met de visvereniging en andere belanghebbenden (bijv. IVN). Het waterschap is reeds initiatiefnemer voor het aangaan van diverse afspraken met de visverenigingen. Zo wordt begin 2007 door het waterschap en de Visserijcommissie Stichtse Rijnlanden een kaart opgesteld waarop wordt aangegeven waar het mogelijk is om karpers uit te zetten zonder het systeem te veel te belasten.

Verantwoordelijke

De gemeente is tot op heden verantwoordelijk voor verpachting van watergangen aan visverenigingen en visvergunningen in haar watergangen. De gemeente heeft dan ook de taak tot een goede contractuele invulling te komen en te voldoen aan (landelijk) beleid. Voor zover is zij ook bevoegd om eventuele contracten te ontbinden.

Planning

Na vaststelling van het waterplan in 2007 wordt door de gemeente en het waterschap gestart met de inventarisatie waar en op welke wijze de wateren verpacht zijn.

Kosten en kostendekking

Middels reguliere uren.

- gemeente: 10 uur reguliere uren;
- waterschap: 20 uur reguliere uren SP.

Maatregel 5: Watertoets: Kansen en knelpunten voor water bij ruimtelijke planvorming opnemen

Algemeen

Zie maatregel 14, 18 en 25

Omschrijving

Water is een belangrijk onderdeel van onze leefomgeving. Het is dan ook van belang water een rol te laten spelen in diverse planvormingen, maar ook tijdens de uitvoering van diverse werkzaamheden. Via de watertoetsprocedure komt het thema water naar voren.

Doelstelling

- via de watertoetsprocedure wordt in diverse plannen het aspect water, als één van de ordende principes, opgenomen. Conform de WRO dient in een waterparagraaf beschreven te worden wat de gevolgen van het project/plan voor de waterhuishouding zijn. In de praktijk wordt in de planvorming met name gekeken naar compenserende maatregelen om de waterhuishouding niet te verslechteren (stand still principe). De kansen om het watersysteem te verbeteren worden dan ook zoveel mogelijk benut;
- de gemeente zorgt voor een duidelijke waarborging van water in ruimtelijke plannen en heeft de ambitie om daar waar zich kansen voordoen, verbeteringen in het watersysteem en de waterketen te verbeteren tijdens ruimtelijke ontwikkelingen.

Trekker en betrokkenen

Trekker: Gemeente

De afdeling Stadsontwikkeling binnen de gemeente IJsselstein is betrokken bij het aspect water.

Betrokkenen: Waterschap

Het waterschap geeft in het kader van de watertoets een wateradvies tijdens de planvorming en zoekt samen met de gemeente naar compenserende maatregelen en het benutten van kansen om het watersysteem te verbeteren.

Verantwoordelijke

De gemeente is verantwoordelijk voor het opnemen van een waterparagraaf bij de planvorming. De provincie en het waterschap zijn betrokken bij de toetsing of het aspect water is opgenomen tijdens de planvorming.

Planning

Per direct, voorbeelden zijn herzieningen van bestemmingsplannen, inbreidingslocaties, vrijstellingsprocedures, landinrichtingsplannen en structuurplannen en andere ruimtelijke ontwikkelingen welke gevolgen hebben voor water. Met behulp van de watertoetsprocedure kan het proces worden gevolgd.

Kosten en kostendekking

- geen extra investering. Deze maatregel valt onder de bestaande planvorming en reguliere uren;
- gemeente ca. 20 uur;
- waterschap ca. 4 uur per project.

Maatregel 6: Continueren water-educatie

Algemeen

Omschrijving

In lespakketten over water en lespakketten van Vitens, komen jongeren op een speelse wijze in aanraking met (drink)water. Zij leren onder andere waarom (drink)water onmisbaar is. In samenwerking met het waterschap is reeds het educatie programma Watch van start gegaan. De gemeente en het waterschap hebben samen met de Paulusschool een Watch adoptieproject 'paddenpoel' bij de Randdijksebosjes gestart. Daarnaast heeft de gemeente een 'knijperestafette' georganiseerd, waarbij jongeren zwerfvuil hebben geruimd.

Doelstelling

- op jonge leeftijd kinderen bewust maken welke betekenis water heeft voor flora en fauna en hoe om te gaan met drinkwater;
- dit kan doormiddel van Watch-lespakketten: Watch-water en uitbreiding van adoptieprojecten en bijvoorbeeld een gemeentelijk waterspel en een watch-specifieke module, zoals een drinkwatermodule.

Trekker en betrokkenen

Trekker: Gemeente

De gemeente is trekker om Watch onder de aandacht te brengen bij scholen.

Betrokkenen: Waterschap en Vitens

Het waterschap levert de Watch- materialen en verzorgt scholing voor leerkrachten. Vitens kan betrokken worden door het (deels) voorzien in een Watch-special drinkwatermodule en waterspel.

Verantwoordelijke

De gemeente is verantwoordelijk voor de invoering van de lespakketten voor scholen. Het waterschap en Vitens zijn verantwoordelijk voor het aanbieden van lesmaterialen aan de gemeente.

Planning

Voor het verwijderen van zwerfvuil langs de watergangen, door kinderen, wordt aangesloten bij de knijperestafette. De knijperestafette wordt geïnitieerd door de scholen.

Kosten en kostendekking

Benodigde lespakketten worden door de gemeente aangeschaft. Veldkisten worden door het waterschap gratis in bruikleen gegeven. Uren voor coördinatie standaard Watch-programma en ontwikkeling Watch-specials zijn binnen waterschap gedekt.

Gemiddelde kosten voor de gemeente op jaarbasis: € 200,- (dit zijn kosten voor het drukken van Watch-boeken) en aan uren 50 uur. Voor uitbreiding van Watch zijn bij waterschap, gemeente en Vitens uren opgenomen in de begroting.

PILOT PROJECT De wens is om een gemeentelijke Watch-special te ontwikkelen. Met een waterspel leren de kinderen de waterstromen en waterbeheerwerken in hun eigen leefomgeving kennen en begrijpen. Geschatte eenmalige kosten zijn ongeveer € 6.000,-, afhankelijk van aantal waterspellen. (€ 3.000 waterschap en € 3.000 gemeente). Middels een gedeelte van de opstart subsidie van het waterplan. Kosten zijn niet gedekt bij de gemeente.

- kosten waterschap gedekt.

Maatregel 7: Verstrekken van voorlichting en beantwoording van vragen over water in IJsselstein

Communicatie, Organisatorische verbeteringen

Zie maatregel 2,12 en 31 t/m 35

Omschrijving:

De communicatie over watergerelateerde onderwerpen kan beter en gestructureerder verlopen. Hiervoor gaat de gemeente verschillende communicatiemiddelen inzetten:

- internetsite gemeente IJsselstein: op de site van de gemeente komt algemene informatie te staan over water in IJsselstein, waaronder het waterplan, uitvoering van de maatregelen, een lijst met veelgestelde vragen (FAQ's) etc.;
- wijknieuwsbrieven: in de wijknieuwsbrieven besteden we gestructureerd, bijv. twee keer per jaar, aandacht aan een actueel wateronderwerp;
- de informatiepagina van de gemeente in Zenderstreeksnieuws zetten we in om een aantal keren per jaar het thema 'water' te belichten;
- publiekshal gemeentehuis: in de publiekshal zal een ruim aanbod komen van foldermateriaal over water en watergerelateerde onderwerpen;
- informatiebijeenkomsten: afhankelijk van de actualiteit organiseert de gemeente informatiebijeenkomsten over water(gerelateerde) onderwerpen. Medio 2008 organiseren we bijv. een bijeenkomst over natuurvriendelijke tuinen.

Voor de communicatie zullen de waterpartners in goed overleg een communicatieplan opstellen.

De CIW heeft aanbevolen om voor klachten en vragen rondom (grond)water een loketfunctie in te richten bij de gemeente. In de praktijk betekent dit dat de inwoners van IJsselstein bij één waterloket terecht kunnen voor vragen en klachten over water. Verwacht wordt dat de gemeente dit loket onder kan brengen bij de afdeling Publiekszaken.

Verwacht wordt dat bij de afdeling publiekszaken van de gemeente vragen over water rechtstreeks kunnen worden gesteld.

Doelstelling

- de inwoners van IJsselstein zijn zich bewust van het belang van schoon en voldoende (drink)water en gaan bewust om met water;
- de inwoners van IJsselstein weten waar ze met vragen en klachten over water terecht kunnen;
- inwoners van IJsselstein weten dat er spelregels zijn voor het uitvoeren van werkzaamheden in de nabijheid van een watergang of -waterkering;
- de nieuwe bewoners van huizen met tuinen langs het water weten dat ze voor het bouwen van vlonders en steigers een vergunning moeten aanvragen bij het waterschap;
- de nieuwe bewoners van de wijk Zenderpark kennen de gebruiksaanwijzing van het watersysteem (do's en don'ts) vanaf het moment dat zij in de wijk komen wonen.

Trekker en betrokkenen

Trekker: Gemeente

Betrokkenen: Alle waterpartners

Zowel de gemeente als het waterschap, de provincie, Rijkswaterstaat en Vitens zijn betrokken bij de communicatie over water. De gemeente zorgt voor het tijdig publiceren in de voor haar van toepassing zijnde informatiekanaalen.

Het aandraagen van wateronderwerpen gaat in overleg, afhankelijk van actualiteiten.

Verantwoordelijke

De gemeente is verantwoordelijk voor de tekst die gepubliceerd wordt in de wijknieuwsbrieven, gemeentelijke website en Zenderstreeknieuws. Ook de communicatie over de afstemming van verschillende 'wateronderwerpen' wordt door de gemeente gedaan. De waterpartners zorgen dat de juiste publicaties worden aangeleverd.

Planning

Afhankelijk van nut en noodzaak en wetgeving wordt een 'waterloket' ingericht (al dan niet fysiek ingericht). Onderzoek naar nut en noodzaak vindt plaats in 2008. Een en ander in kader van landelijke ontwikkelingen en onderzoeken bij andere gemeenten. Jaarlijks zal een communicatieplan worden opgesteld waarin aangegeven wordt in welke periode bepaalde artikelen worden gepubliceerd (start 2007).

IJsselstein Noord, Centrumgebied, Zuid en West hebben ieder een eigen wijknieuwsbrief, die circa drie tot vier keer per jaar uitkomt. Twee keer per jaar zal hierin een item komen te staan over water. In de Zenderstreeknieuws, welke wekelijks uitkomt zal circa drie tot vier keer per jaar een item over water komen te staan. Dit kan in de vorm van een watertip zijn, maar kunnen ook de aankondigingen van werkzaamheden zijn.

Deze maatregel kan ook gekoppeld worden aan de informatie bijeenkomsten om natuurvriendelijk tuinieren te stimuleren (organisatie in 2008).

Kosten en kostendekking

- de kosten voor het publiceren in de Zenderstreeknieuws en wijknieuwsbrieven zijn voor de gemeente. Kosten die gemaakt worden voor extra publicaties in andere bladen, anders dan waar de gemeente contracten mee heeft afgesloten, worden door de instantie betaald die een artikel wil hebben gepubliceerd;
- kostendekking voor onderzoek naar en implementatie van een 'waterloket' door middel van beschikbaar maken van personeelstaken bij gemeente en waterschap, ca. 300 uur, niet gedekt, bestuurlijke goedkeuring van gemeente en waterschap noodzakelijk.

Maatregel 8: Realiseren efficiënter beheer en onderhoud watersysteem en waterketen

Organisatorische verbeteringen, Algemeen

Zie maatregel 17

Omschrijving

Efficiënter beheer en onderhoud van:

Watersysteem: Alle watergangen zijn in beheer bij het waterschap (bijvoorbeeld het regelen van waterpeilen). Daarnaast onderhoudt het waterschap het primaire watersysteem (waaronder peilregulerende kunstwerken). Andere watergangen zijn in onderhoud bij de gemeente of particulieren. Eén waterpartner (wellicht het waterschap) kan het beheer en onderhoud efficiënter uitvoeren. Te denken valt aan: verschillende werkzaamheden met elkaar afstemmen en één (onderhouds)contract. Voordeel is dat één aanspreekpunt over beheer en onderhoud van wateren aanwezig is.

Waterketen: Mogelijk kan deze maatregel worden verbreed door ook een onderdeel van de waterketen tussen de waterpartners onderling af te stemmen. Bijvoorbeeld de (organisatie van) vergunningverlening van indirecte lozingen grote bedrijven op het riool bij het waterschap te laten. Nu is het nog verantwoordelijkheid van het waterschap en heeft het waterschap personeel en kennis in huis. Met de vaststelling van de nieuwe Waterwet (verwachting 2008) wordt dit een verantwoordelijkheid van de gemeente. Dit in relatie met de aansluitvergunningen huishoudens en voor wat betreft de aansluitvergunning bij bedrijven maar dan op basis van de Wet milieubeheer. Nader onderzoek zal plaatsvinden.

Doelstelling

- efficiënter beheer en onderhoud van watersysteem en waterketen;
- onderzoek naar nut en noodzaak om beheer en onderhoud bij één organisatie onderbrengen (voor wat betreft watersysteem);
- juridisch en bestuurlijk vastleggen (beheer en onderhoud);
- onderzoek naar nut en noodzaak om vergunningverlening en handhaving bij één organisatie onderbrengen (voor wat betreft een deel van de waterketen).

Trekker en betrokkenen

Trekker: Waterschap en Gemeente

Het waterschap maakt een overzicht van de kosten voor het beheer en onderhoud en welke voorwaarden zij hebben. Eerst zal de gemeente haar wensen en voorwaarden bekend maken welke watergangen worden overgedragen (kaart). De gemeente zal aangeven of het wenselijk is dat vergunningverlening en handhaving met betrekking tot indirecte lozingen door het waterschap wordt gedaan. Het waterschap kan op verzoek van de gemeente aan geven hoeveel uren nu zijn gemoeid met het taakveld vergunningverlening en handhaving met betrekking tot indirecte lozingen.

Verantwoordelijke

Voor de overdracht zijn beide partijen verantwoordelijk.

Planning

Acties lopen. De kosten voor het beheer en onderhoud van de watergangen worden door het waterschap en de gemeente uitgezocht. Naar verwachting is eind 2007/ begin 2008 bekend wat de meest kosten effectieve manier is en welke overheid het beheer en onderhoud van de wateren realiseert. Actie is reeds gestart. De contacten tussen waterschap en gemeente voor wat betreft de aansluitvergunningen lopen.

Kosten en kostendekking

Kosten voor regelen overdracht: reguliere uren waterschap en gemeente. Geschatte uren voor gemeente 40 uur, voor waterschap 80 uur.

Maatregel 9: Ervaring opdoen met het loskoppelen van regenpijpen of andere manieren van los-afkoppelen

Organisatorische verbeteringen, Studie en onderzoek

Zie maatregel 5

Omschrijving

Regenwater vanaf verharde oppervlakken (daken en straten) zal zoveel mogelijk niet meer worden aangesloten op het gemengd rioolstelsel. Huidig beleid is om schoon water schoon te houden en te scheiden van afvalwater.

Bij (nieuw)bouwprojecten zal zoveel mogelijk het hemelwater niet naar de riolering worden afgevoerd (niet aankoppelen). Voor bestaande situaties dient bij herstructurering of inbreidinglocaties bekeken te worden of afkoppelen (en de mogelijkheden daarvan) van regenwater van de riolering mogelijk is. Eén en ander in relatie met het vernieuwen of aanleggen van riolering. Reeds is door de gemeente besloten dat bij de uitvoering van rioolwerkzaamheden wordt bekeken waar en op welke wijze kan worden afgekoppeld. Eventuele aanpassingen en/of ombouwingen aan het rioleringsstelsel zullen technisch en financieel haalbaar moeten zijn. Eveneens kan gekeken worden naar het oplossen van knelpunten in de waterketen door middel van loskoppelen regenwater. Ervaringen worden opgedaan bij revitaliseren van bedrijventerreinen, herstructurering van woonwijken.

Doelstelling

- niet aankoppelen waar mogelijk van nieuwbouw, herstructurering en andere ruimtelijke ontwikkelingen;
- ervaringen opdoen met het loskoppelen van regenpijpen en infiltratie van dit water;
- schoon water schoon houden en op een duurzame manier verwerken, niet aankoppelen
- alleen vuilwater afvoeren naar de zuivering;
- verbeteren van waterkwaliteit oppervlaktewater.

Trekker en betrokkenen

Trekker: Gemeente, Betrokken: Waterschap en particulieren

Verantwoordelijke

Voor niet aankoppelen: De gemeente toetst de bouwplannen en beoordeelt of het hemelwater op een juiste wijze wordt afgevoerd en of hiervoor ook ruimte is opgenomen in het bouwplan. Het waterschap geeft advies, bijvoorbeeld in het kader van de watertoetsprocedure bij planologische procedures.

Planning

Wordt deels al uitgevoerd. In 2008 wordt onderzocht op welke manier en in welke wijk regenwater kan worden losgekoppeld. De waterpartners zullen in 2009 starten met een pilotproject voor het loskoppelen van regenpijpen of andere manieren van los- afkoppelen. Voor afkoppelen: pilot project gemeente in samenwerking met het waterschap

Kosten en kostendekking

- middels een pilot kan worden gestart met ervaring opdoen van loskoppelen. De pilot kan worden gefinancierd door de opstart subsidie van het waterplan;
- uitvoering van rioolwerkzaamheden door gemeente (zie GRP);
- 40 uur: gemeente IJsselstein; 80 uur: waterschap; reguliere uren. Beiden niet gedekt.

Maatregel 10: Nader uitwerken resultaten studie wateropgave (verfijningslag)

Studie en onderzoeken

Zie ook maatregel 11, 23, 26 en 27

Omschrijving

De studie wateropgave geeft een beeld van de overschrijding van de normering wateroverlast (conform NBW normen) voor nu en in de toekomst. Door middel van een model is berekend wanneer en bij welke gebeurtenis (regenbui) inundaties uit oppervlaktewater ontstaan. De vastgestelde normen per functie worden dan overschreden. Uit de studie komt naar voren dat in het buitengebied en in de woonwijk Achterveld en Groenvliet wateroverlast ontstaat. Gezamenlijke nadere uitwerking van de resultaten uit het model is gewenst. Watergangen kunnen voor verbetering van de afvoercapaciteit worden vergroot. Deze verbreding kan gekoppeld worden aan de aanleg van natuurvriendelijke oevers.

Doelstelling

- duidelijkheid verkrijgen wanneer en op welke manier wateroverlast vanuit oppervlaktewater ontstaat;
- acceptatie van wateroverlast of het nemen van maatregelen om de wateroverlast te voorkomen (bv door middel van extra waterberging te creëren).

Trekker en betrokkenen

Trekker: Waterschap

Het waterschap is trekker van de studie. De gemeente zal de gegevens verzorgen die het waterschap nodig heeft. Eventueel kan gezamenlijk bekeken worden of veldmetingen (hoogte, ligging grote en kleine watergangen) nodig zijn om het rekenmodel te verbeteren.

Betrokken: Gemeente

Gemeente en waterschap werken de resultaten uit. Ook worden maatregelen opgesteld ter voorkoming van wateroverlast.

Verantwoordelijke

Het waterschap heeft de verantwoordelijkheid voor de juiste invullingen van de Studie wateropgave.

Planning

In 2006 worden de resultaten Studie Wateropgave besproken met de gemeente. De gemeente levert nadere gegevens in 2007 aan. Begin 2008 zijn door de gemeente en het waterschap maatregelen geformuleerd om eventueel wateroverlast te beperken of wordt aangegeven welk wateroverlast wordt geaccepteerd. Voor 2015 zijn eventuele maatregelen naar aanleiding van de studie genomen.

Kosten en kostendekking

- nadere uitwerking: reguliere uren waterschap en gemeente, ca. 120 uur, niet gedekt;
- eventueel veldwerk metingen om detailgegevens van watersysteem te verkrijgen. Kosten bij waterschap nog niet begroot.

Maatregel 11: Onderzoek verrichten naar wateroverlast in het watersysteem en waterketen

Studie en onderzoeken

Zie maatregel 10, 23, 26 en 27

Omschrijving

De studie wateropgave (zie ook maatregel 10) geeft een inschatting van overschrijding van de normen wateroverlast vanuit oppervlaktewater. Met de studie zijn de inundaties vanuit oppervlaktewater gemodelleerd.

De stedelijke wateropgave omvat ook de opgave om inzicht te krijgen in overlast en schade door water op straat en grondwater tijdens een hevige regenbui (buienreeks met een kans van eens in de 100 jaar, T=100). Water op straat ontstaat door hoge grondwaterstanden en water vanuit de riolering dat niet snel genoeg afgevoerd kan worden naar de RWZI.

Indien naast water op straat vanuit de riolering ook inundaties plaats vinden, kan het water op straat niet meer wegstromen. Er treedt een cumulatief effect op met grotere kans op overlast en schade.

Doelstelling

- een overzicht krijgen waar overlast en schade ontstaan ten aanzien van water tijdens een hevige bui (T=100) door het niet snel genoeg kunnen lozen op de RWZI;
- koppelen van modellen gemeente en waterschap, zodat meer inzicht ontstaat wanneer water op straat ontstaat tijdens een hevige regenbui door beperkte rioolcapaciteit, hoge grondwaterstanden en inundaties;
- definiëren van uit te voeren maatregelen om waterschade vanuit de riolering in de toekomst te voorkomen.

Trekker en betrokkenen

Trekker: Gemeente

De gemeente is trekker van de studie 'water op straat'. Het waterschap kan bestaande modellen en kennis aanreiken. Samen wordt de nut en noodzaak van deze maatregel bepaald en hoe deze wordt uitgevoerd.

Verantwoordelijke

De gemeente zorgt voor de gegevens (hoogtepeilen, ligging etc) van de riolering (gegevens grondwater o.a. van provincie en gemeente). Het waterschap levert de gegevens uit de Studie Wateropgave, inclusief ontwikkeld model aan.

Planning

Landelijk is kennisontwikkeling en methodiek over deze problematiek in ontwikkeling. Gemeente en waterschap volgen deze ontwikkelingen. Verwachting is dat vanaf 2009 voldoende kennis is om deze studie uit te voeren en maatregelen te treffen (voor 2015 maatregelen afgerond).

Kosten en kostendekking

- nog geen dekking van kosten bij het waterschap. De kosten die gemaakt worden met betrekking tot kosten die vallen onder de riolering worden gedekt uit het GRP. Kosten voor wat betreft overlast vanuit grondwater zijn niet gedekt en hierover zullen afspraken worden gemaakt met de waterpartners;
- gemeente deels GRP: ca. 100 uur;
- waterschap ca. 80 uur aan reguliere uren.

Maatregel 12: In het DUBO- beleid van de gemeente wordt het gebruik van koper, lood en zink in afwaterende delen van bebouwing verboden wanneer de gemeente hier zeggenschap over heeft.

Algemeen

Zie maatregel 2

Omschrijving

Lood, koper en zink logen uit in water. Voorkomen moet worden dat deze uitlogende materialen de waterkwaliteit verslechteren. Het gebruik van uitlogende materialen dient te worden voorkomen, op die delen waar de materialen in contact komen met water.

Doelstelling

- voorkomen van een verslechtering van de waterkwaliteit door uitloging van bouwmaterialen;
- gemeente heeft het beleid omtrent het gebruik van DUBO materialen geactualiseerd en stimuleert het gebruik van niet-uitlogende materialen bij nieuwbouw en renovaties.

Trekker en betrokkenen

Trekker: Gemeente

Betrokkenen: Waterschap

Verantwoordelijke

De gemeente is verantwoordelijk voor het stellen van randvoorwaarden bij bouwplannen (onder andere DUBO). Het waterschap is verantwoordelijk voor de waterkwaliteit van oppervlaktewateren.

Door de gemeente is het DUBO-beleid vastgesteld. De gemeente kan verslechtering van de waterkwaliteit beperken/terugdringen door eisen te stellen aan afvoer via regenwaterrioleringen via de rioolaansluitvergunningen. Het waterschap heeft samen met de provincie en andere waterschappen beleid opgesteld voor diffuse bronnen, waaronder uitlogende materialen. Het waterschap stelt eisen aan rechtstreekse regenwaterlozingen op het oppervlaktewatersysteem via de WVO-vergunningen.

Planning

In 2008 is het DUBO beleid en beleid over diffuse bronnen binnen de gemeente samengevoegd en uitgevoerd.

Kosten en kostendekking

Reguliere uren van gemeente (120 uur), waterschap (alleen overleggen) en provincie.

Maatregel 13: Peilbesluiten opstellen, flexibel peilbeheer en gehanteerde waterstanden vastleggen in een peilbesluit

Uitvoering van fysieke maatregelen, Algemeen

Omschrijving

Het waterschap stelt peilbesluiten op. Hierdoor ontstaat duidelijkheid over de te hanteren oppervlaktewaterstanden en wordt indirect wateroverlast/ watertekort voorkomen. Voor de watersystemen in de Lopikerwaard en Rijnenburg/ IJsselstein Noord worden binnenkort peilbesluiten opgesteld (zonder overkoepelend integraal watergebiedsplan).

Voor IJsselstein gaat het om de volgende peilbesluiten:

- Lopikerwaard (voor IJsselstein: gebied onder de Hollandse IJssel);
- Rijnenburg (voor IJsselstein: gebied boven de Hollandse IJssel).

Bij het opstellen van de peilbesluiten zijn de richtlijnen uit het waterhuishoudingsplan van de Provincie Utrecht en de Nota Peilbesluiten van het waterschap leidend.

Doelstelling

- (juridische vastlegging) duidelijkheid over te hanteren waterpeilen.

Trekker en betrokkenen

Trekker: Waterschap

Betrokkenen: Gemeente, provincie en diverse belanghebbenden

Verantwoordelijke

Het waterschap is verantwoordelijk voor het opstellen van de peilbesluiten. Het Algemeen Bestuur van het waterschap stelt de peilbesluiten vast. De provincie keurt de peilbesluiten goed.

Planning

Peilbesluiten zijn in 2008 gereed.

Kosten en kostendekking

De plankosten zijn nog niet bekend (opdrachtverlening loopt). Kostendekking uit de begroting van het waterschap. De kosten zijn nog niet gedekt.

Gemeente: 12 uur planproces

Waterschap: kosten niet bekend, kosten maatregelen nog niet bekend en gedekt.

Maatregel 14: Voorkomen van ongewenste ontwikkelingen op waterkeringen dmv afstemming vergunningen, handhaving en watertoets.
--

Organisatorische verbeteringen, Uitvoering van fysieke maatregelen, Algemeen
Maatregel 5,18 en 25

Omschrijving

Waterkeringen zorgen ervoor dat bij hoogwater het achterliggende land niet onderwater loopt. De kwaliteit van de waterkeringen dient dan ook goed te zijn (om doorbraak te voorkomen). Obstakels op de waterkering, welke de stevigheid en structuur van de waterkeringen verslechteren dienen voorkomen te worden. Te denken valt aan bomen, hekwerken, bebouwing e.d. Naast de kwaliteit van de waterkeringen is het reserveren van ruimte voor eventuele ophogingen van waterkeringen in de toekomst noodzakelijk. Direct bouwen op of langs waterkeringen is niet toegestaan vanuit de Keur van het waterschap. Op basis van de Woningwet (toetsing aan het bestemmingsplan, de bouwverordening, bouwbesluit en welstand) kan de gemeente wel een bouwvergunning afgeven, maar deze bouwvergunning kan weer in strijd zijn met de Keurvergunning van het waterschap. Dit is voor de burger een onduidelijke en ongewenste situatie.

Doelstelling

- behouden goede kwaliteit van de waterkeringen zonder hinder van obstakels voor beheer, onderhoud en voldoende ruimte voor eventuele ophogingen van waterkeringen in de toekomst;
- vergunningen en voorwaarden uit bestemmingsplannen van gemeente en waterschap zijn op elkaar afgestemd;
- verwijzing in het bestemmingsplan dat vergunningen van andere overheden mogelijk zijn;
- gemeente kent de ligging van waterkeringen binnen haar gemeente en kent de ge- en verboden van de Keur. Ook de gemeente communiceert deze bepalingen richting initiatiefnemers van bouwplannen.

Trekker en betrokkenen

Trekker: Waterschap. Betrokkenen: Gemeente via vergunningverlening en watertoetsprocedure. De gemeente communiceert met de initiatiefnemers over het feit dat vergunning aangevraagd moet worden bij het waterschap. Een mogelijkheid is om handhaving van ongewenste ontwikkelingen gezamenlijk op te pakken. Bijvoorbeeld door handhaving te initiëren, voorafgegaan door bekendmaking in de Zenderstreeknieuws en persoonlijke aanschrijvingen.

Verantwoordelijke

Het waterschap geeft ontheffing voor bouwprojecten en handhaaft ongewenste ontwikkelingen. De gemeente verleent bouwvergunningen en handhaaft (ook) ongewenste ontwikkelingen.

Planning

Het waterschap zal aan de betrokken gemeentelijke afdelingen een presentatie geven over de ge- en verboden langs waterkeringen (begin 2007). Voor het stedelijke gebied worden tussen 2006 en 2015 de bestemmingsplannen herzien.

Kosten en kostendekking

- reguliere uren gemeente en waterschap voor wat betreft de presentatie en overleg;
- gemeente: 12 uur planproces: dekking herziening bestemmingsplannen wordt gedaan in het kader van het actualiseringprogramma;
- reguliere uren Waterschap: kosten onbekend, maatregelen niet gedekt, ca. 2-4 uur per project, los van vergunning.

Maatregel 15: Verbreden van sloten voor extra waterberging en natuurvriendelijke oevers (en KRW)

Uitvoering van fysieke maatregelen, Algemeen

Maatregel 3, 10, 11, 28 en 37

Omschrijving

Uit de resultaten van de Studie Wateropgave en de studie van de gemeente (riolering/grondwater), kan blijken dat bepaalde woonwijken kans hebben op wateroverlast vanuit oppervlaktewater en/of riolering. Tevens gaat duurzaam waterbeheer uit van het zo lang mogelijk vasthouden van eigen water. Dit is de stedelijke water(kwantiteits)opgave.

Om wateroverlast te voorkomen en water (langer) vast te houden kunnen de watergangen in woonwijken worden verbreed (in combinatie met aanleg natuurvriendelijke oevers en flexibel peilbeheer). Door de verbreding ontstaat extra waterberging en worden de ecologische potenties van water benut.

Doelstelling

- voldoen aan de NBW normen en realisatie doelen KRW;
- voorkomen van wateroverlast/verdroging;
- realiseren extra waterberging;
- ontwikkelen van waterkansenkaart waarop aangegeven is welke watergangen verbreed kunnen worden (bepalen waar voldoende ruimte is: actie opnemen onder maatregel 3);
- verhogen waterkwaliteit (door benutten van gebiedseigen water).

Trekker en betrokkenen

Trekker: Gemeente is trekker voor het Actieplan en voor realisatie in de overige watergangen (bijvoorbeeld in combinatie met aanleg natuurvriendelijke oevers of ruimtelijke ontwikkelingen). Eventueel worden waterschap en gemeente gezamenlijk trekker van deze maatregel.

Verantwoordelijke

Gemeente en waterschap stellen samen een waterkansenkaart op om te bepalen welke sloten kunnen worden verbreed. Actie kan in combinatie met Actieplan aanleg natuurvriendelijke oevers worden opgesteld (zie maatregel 3).

Planning

Vanaf 2008 wordt uitvoering gegeven om watergangen aan te passen zodat extra waterberging in stedelijk gebied mogelijk is en wateroverlast/verdroging voorkomt inclusief aanleg van natuurvriendelijke oevers (2008).

Kosten en kostendekking

- dekking kosten door gemeente in combinatie met actieplan (maatregel 3);
- uitvoering: Afhankelijk van de te nemen maatregelen;
- zoeken naar subsidiekansen;
- bijdrage waterschap: reguliere uren voor voorbereiding. Omdat dit een extra/ nieuwe investering is dient dit bestuurlijk te worden geaccordeerd. Uren en kosten uitvoering niet bekend;
- Gemeente: 80 uur per jaar/per week. Uren en kosten uitvoering niet bekend.

Maatregel 16: Voorkomen van zwerfvuil dmv voorlichting

Communicatie

Deze maatregel valt onder maatregel 7 en 30

Planning en kosten 2007; middels WGW (gemeente) € 1500 op jaarbasis.

Maatregel 17: Onderhoud van (open) watergangen afstemmen met particulieren.

Deze maatregel wordt deels ondervangen bij maatregel 8. Tijdens het ontwikkelen van bouwlocaties dient voorkomen te worden dat particulieren eigenaar worden van een watergang.

Algemeen, Uitvoering van fysieke maatregelen.

Omschrijving

Particulieren hebben in het verleden delen van watergangen in eigendom gekregen (gekocht). Dit betekent dat de particulieren het beheer en onderhoud hebben van de watergang. Zij weten vaak niet dat zij een deel van de watergang in eigendom hebben en/of beschikken niet over de technische middelen voor het beheer en onderhoud. Het gevolg is dat doorstroming verminderd, afval en dode vissen niet worden opgeruimd.

Onderzocht dient te worden of het efficiënter is dat het beheer en onderhoud door een overheid/ één instantie wordt gedaan. Het watersysteem blijft op deze manier functioneren en handhaving hoeft niet plaats te vinden. Onderzoek naar de mogelijkheden en randvoorwaarden, ook voor het gehele beheersgebied van het waterschap.

Doelstelling

- beheer en onderhoud van openbare wateren wordt uitgevoerd door de overheid/ één instantie;
- bepalen/ overtuigen van welke overheid beheer en onderhoud van particulieren uitvoert. Zie maatregel 8;
- eventueel pilot in de wijk Zenderpark, omdat particuliere eigendommen van watergangen voornamelijk in deze wijk liggen;
- de situatie van onderhoud van openbare wateren door particulieren in het gehele beheersgebied van het waterschap aan de orde stellen. Hiervoor wordt een bestuurlijke notitie opgesteld, inclusief bestuurlijk besluit;
- eigenaren bewust maken van factoren waar zij rekening mee dienen te houden indien zij een watergang in bezit hebben;

Trekker en betrokkenen

Trekker: Waterschap

Betrokkenen: Gemeente

Rekening houden met de WVO en de Keur.

Verantwoordelijke

Het waterschap bepaalt in overleg met gemeente en particulieren of het beheer en onderhoud van in handen zijnde particuliere watergangen wordt overgenomen. Een eventuele notitie wordt zowel bestuurlijk als notarieel vastgelegd (bij waterschap en gemeente).

Planning

In 2009 zal worden onderzocht op welke manier het onderhoud van particuliere watergangen wordt overgenomen en wordt onderhouden.

Tevens wordt een enquête onder particuliere watereigenaren verspreid waarin wordt gevraagd of zij het beheer en onderhoud willen laten uitbesteden. Aan de hand van de enquête worden gezamenlijke acties (waterschap en gemeente) ondernomen.

Kosten en kostendekking

- reguliere uren voor gemeente ca. 40 uur via WGW;
- reguliere uren waterschap ca. 100 uur;
- kosten voor extra beheer en onderhoud afhankelijk van onderzoek. Indien het beheer en onderhoud wordt overgedragen, kan aan de bewoners een financiële vergoeding voor het beheer en onderhoud worden gevraagd.

Het in eigendom nemen, opkopen van particuliere watergangen door gemeente of waterschap wordt niet verlangd.

Maatregel 18: Bij herstructureringsplannen kansen en knelpunten voor water als aandachtspunt meenemen.

Studie en onderzoeken, Algemeen

Zie maatregel 5, 14 en 25

Maatregel 19: Bedrijven en burgers bewust maken van het gebruik van (drink)water, bij nieuw pompstation ontharding als zuiveringstrap meenemen

Communicatie

zie maatregel 7

Vitens zal een aantal keren per jaar burgers en bedrijven informeren over bewust omgaan met drinkwater. Wetenswaardigheden en tips worden opgenomen in voorlichtingscampagnes.

Momenteel is gestart (jan. 2007) met de nieuwbouw van het pompstation Nieuwegein. Ten behoeve van de ontharding van het water is besloten om een onthardingsstap in de zuivering op te nemen. De planning is om in 2011 de nieuwbouw gereed te hebben. Vanaf 2011 zal onthard water worden geleverd aan de klanten.

Maatregel 20: Rekening houden met de uitwerking van het 'Ontwikkelingsperspectief Hollandse IJssel'
--

Studie en onderzoeken, Uitvoering van fysieke maatregelen

Omschrijving

Acht verschillende overheden hebben samen een visie opgesteld om de Hollandse IJssel tussen IJsselstein en Gouda aan te pakken. Met als doel:

- verbeteren van oevers, keringen en de waterkwaliteit;
- meer ruimte voor water, recreatie en wonen.

De samenwerkende partijen zijn:

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Gemeenten IJsselstein, Montfoort, Oudewater en Vlist

Provincies Utrecht en Zuid-Holland

Rijkswaterstaat – directie Utrecht

De acht partners hebben een plan opgesteld, het Integraal Ontwikkelingsperspectief 'Hollandse IJssel, meer dan water'. Hierin staat hoe de acht partners willen dat in 2020 het gebied tussen de IJsseldijken eruit ziet.

Aangezien dit ontwikkelingsperspectief een op zich zelf staand project is zal dit waterplan geen verdere uitwerking hiervan opnemen.

Maatregel 21: Opwaarderen Kromme en/of Enge IJssel om kanovaart en recreatie anderszins te realiseren en natuur te verbeteren.

Algemeen, Communicatie

Zie maatregel 7, 31 en 33

Omschrijving

De Kromme en/of Enge IJssel stroomt door het buitengebied van IJsselstein, Nieuwegein en Lopik en kent een langzame stroming. Dit gebied is uitermate geschikt voor waterrecreatie en natuurontwikkeling, bijvoorbeeld het aanleggen van een wandelpad langs het water. Het baggeren van de waterloop draagt bij aan deze doelstelling. Op deze manier worden goede randvoorwaarden gecreëerd om een kanoroute te realiseren. Vooralsnog is in 2007 het baggerwerk begroot.

Doelstelling

- baggeren waterloop;
- kanovaart en natuurontwikkeling bevorderen;
- aanleg wandelpad langs water;
- financiering zoeken d.m.v. aanvragen subsidie.

Trekker en betrokkenen

Het waterschap is trekker van het baggerproject,

De gemeente IJsselstein is initiatiefnemer om recreatie te stimuleren. De gemeente zal een verzoek indienen bij het recreatieschap. Het recreatieschap wordt dan trekker van het project. Betrokkenen kunnen zijn: gemeente IJsselstein, waterschap, gemeente Nieuwegein en gemeente Lopik en provincie en agrariërs.

Verantwoordelijke

De gemeente IJsselstein en overige waterpartners zijn verantwoordelijk voor het afgeven van signalen aan desbetreffende partijen die voor uitvoering van het plan kunnen worden aangemerkt. Vooral de kans om gezamenlijk subsidie aan te vragen (bijvoorbeeld ILG bij de provincie) moet aangegrepen worden om de uitvoering te realiseren. Eveneens zijn particuliere initiatieven mogelijk.

Planning

In 2007 gaat het waterschap de Kromme IJssel en Enge IJssel baggeren. Op deze manier worden goede randvoorwaarden gecreëerd om een kanoroute te realiseren en zal natuurontwikkelingplaats vinden. De natuurontwikkeling zal worden gestimuleerd door de aanplant van oeverplanten. Er wordt uitgegaan dat natuur zich spontaan kan ontwikkelen. Ook kunnen fiets- en wandelroutes worden verbeterd/ aangelegd. De komende jaren dient financiering gezocht te worden d.m.v. aanvragen subsidie. Vanaf 2010 starten met het verbeteren van recreatieve routes in het zuidelijke deel van IJsselstein.

Kosten en kostendekking

- waterschap: deels nog niet begroot en gedekt, baggeren € 300.000 gedekt;
- Gemeente: 60 uur reguliere uren;
- zoeken naar financieringsmogelijkheden d.m.v. aanvragen subsidie (te denken valt aan ILG subsidie). Kosten aanvraag subsidies: reguliere uren gemeente en waterschap;
- afhankelijk van de investeringen kunnen alle partijen in overleg bijdragen in de gemaakte kosten.

Maatregel 22: EHS invullen aan de hand van uitvoering geven aan het rapport 'Een Groene Lijn voor IJsselstein'.
--

Uitvoering van fysieke maatregelen

Zie maatregel 1, 3 en 28

Omschrijving

In het rapport 'Een Groene Lijn voor IJsselstein' (1996, gemeente) zijn maatregelen genoemd die de natuurwaarde op een aantal plekken in IJsselstein kunnen vergroten.

In combinatie met de eco- scan (zie maatregel 1) kunnen de maatregelen genoemd in dit plan nader worden uitgewerkt.

Maatregelen vanuit het Een Groene Lijn voor IJsselstein:

IJsselveld

1. De waterlopen voorzien van plas- dras zones en gevarieerde watervegetatie (aanleg natuurvriendelijke oevers zie ook maatregel 3);

Achterveld/Hollandse IJssel

2. De waterlopen voorzien van plas- dras zones en gevarieerde watervegetatie (aanleg natuurvriendelijke oevers zie ook maatregel 3);
3. Op diverse plekken wildtrappetjes plaatsen langs de Hollandse IJssel (aanleg natuurvriendelijke oevers zie ook maatregel 3);
4. Een flauw talud realiseren langs de vijver in de wijk Dissel (aanleg natuurvriendelijke oevers zie ook maatregel 3);

Binnenstad

Op diverse plekken wildtrappetjes plaatsen langs de stadsgracht (aanleg natuurvriendelijke oevers zie ook maatregel 3)

Doelstelling

Verbeteren natuurwaarde in IJsselstein (in combinatie met maatregelen afkomstig uit de eco-scan).

Trekker en betrokkenen

De gemeente is trekker, het waterschap en rijkswaterstaat en provincie zijn betrokken.

Verantwoordelijke

De gemeente IJsselstein is verantwoordelijk voor de invulling en uitvoering van de maatregelen.

Planning

Start 2007/ 2008

Kosten en kostendekking

- waterschap: realisatie van natuurvriendelijke oevers (als element van EVZ) in het kader van kadverbetering via GOP regionale waterkeringen. Voor zover niet opgenomen in GOP regionale waterkeringen, is de maatregel nog niet begroot en gedekt. Extra investering voor realisatie van natuurvriendelijke oevers in hoofdwatgangen in EHS wordt komende jaren nog uitgewerkt (een en ander in kader van KRW en NBW). Zie maatregel 3;
- gemeente: 40 uur regulier te nemen maatregelen; niet gedekt;
- gezocht wordt naar subsidie mogelijkheden (bijdrage van provincie en rijk);
- tevens dienen kansen gegrepen te worden om mee te liften met lopende projecten en ruimtelijke ontwikkelingen.

Maatregel 23: Inrichten van natuurvriendelijke oevers en ruimte voor waterberging in de wijken IJsselveld West- en Oost, Oranjekwartier en Europakwartier.

Uitvoering van fysieke maatregelen

Valt onder punt 3, 10, 11, 25 en 28

Maatregel 24: Onderzoeken naar verbinding en waterberging tussen de Hollandse IJssel en Omloop.
--

Studie en onderzoek

Omschrijving

Extra afvoercapaciteit vanuit IJsselstein Noord of een kortere afvoer van water kan nodig zijn in de toekomst. Het oppervlaktewater in IJsselstein Noord wordt geforceerd afgevoerd via een lange weg, via Rijnenburg, Nieuwegein naar het ARK. Rijnenburg ligt in een lager gelegen gedeelte, waardoor bij veel afvoer uit IJsselstein in Rijnenburg wateroverlast ontstaat.

Realisatie van een nieuwe, korte afvoer kan nodig zijn. Een nieuwe afvoer vanaf het Kobaltpad naar de Hollandse IJssel is een mogelijke oplossing. Voordeel is dat de afvoerlengte veel korter is dan afvoeren via Nieuwegein naar het ARK. Tevens zal de waterkwaliteit in Rijnenburg niet verslechteren door aanvoer van stedelijk water uit IJsselstein.

Doelstelling

- afvoercapaciteit IJsselstein vergroten;
- efficiëntere waterafvoer uit IJsselstein Noord;
- bevorderen natuurontwikkeling langs de eventuele nieuwe watergang i.c.m. aanleg natuurvriendelijke oevers.

Trekker en betrokkenen

Trekker: Waterschap

Betrokkenen: Gemeente IJsselstein en de Gemeente Utrecht en derden.

Verantwoordelijke

Onderzoek naar mogelijkheden verbinding en waterberging door het waterschap.

Planning

2010 start onderzoek. Uitvoering afhankelijk van het onderzoek en ontwikkelingen Rijnenburg.

Kosten en kostendekking

- onderzoekskosten nog niet gedekt;
- op basis van reguliere uren waterschap (uren niet bekend) en gemeente (ca. 100 uur);
- Afhankelijk van opkopen grond voor extra aan te leggen watergang.

Maatregel 25: Via herstructureringsplannen waterkansen en waterknelpunten meenemen

Algemeen

Zie maatregel 5, 14 en 18

Maatregel 26: Nader onderzoek kans op wateroverlast naar aanleiding Studie Wateropgave in de woonwijk Achterveld en Groenvliet

Studie en onderzoek, Algemeen

Zie maatregel 10, 11 en 27

Maatregel 27: Uitvoeren maatregelen om wateroverlast te voorkomen in de woonwijk Achterveld en Groenvliet

Uitvoering van fysieke maatregelen

Zie maatregel 10, 11 en 26

Maatregel 28: Inrichten natuurvriendelijke oevers

Uitvoering van fysieke maatregelen

Zie maatregel 3 en 15

Maatregel 29: Versterken cultuurhistorische waarde van het water: Uitwerken van een visie op ligplaatsen boten in de Stadsgracht.
--

Communicatie, Organisatieverbeteringen

Zie maatregel 30

Omschrijving:

De stadsgracht is het visitekaartje van IJsselstein. Historisch gezien heeft de stadsgracht een belangrijke rol gespeeld in IJsselstein en speelt nu nog een belangrijke rol. Met een fluisterboot kun je de stad vanaf het water bekijken en ook de reddingsbrigade en de kanovereniging oefenen op de stadsgracht.

Het is niet wenselijk dat aanwonenden of toeristen hun (oude) boten overal kunnen aanmeren. Vaak zijn de boten in slechte staat of deels gezonken. Op deze manier wordt het beheer en onderhoud van de stadsgracht moeilijker.

In de APV van de gemeente IJsselstein zijn regels gesteld met betrekking tot voorwerpen op, in of boven openbaar water.

Doelstelling

- uitwerken/opstellen visie vaarbeleid/ligplaatsen boten in de stadsgracht IJsselstein;
- opstellen beleidsuitgangspunten handhaving van boten die in slechte staat van onderhoud verkeren;
- duidelijkheid krijgen welke organisatie waarvoor verantwoordelijk is om de gewenste situatie te realiseren en dus m.n. handhavend moet/kan optreden.

Trekker en betrokkenen

Trekker: Gemeente

Gemeente is trekker voor het opstellen van aanvullende eisen met betrekking tot ligplaatsen in de Stadsgracht. Voor zover het gaat om als zodanig aangewezen openbaar water, is de gemeente trekker voor het uitwerken/opstellen van de visie/en vergunning verlening.

Voor het waterschap heeft een en ander relatie met de ontwikkeling van de nieuwe Keur van het waterschap.

Verantwoordelijke

Gemeente is verantwoordelijk voor het opstellen van beleidsregels voor het aanleggen van boten voor zover het openbare wateren betreft.

Planning

2012 zal het beleid rondom ligplaatsen opgesteld zijn.

Kosten en kostendekking

- voor de gemeente 80 uur reguliere uren op basis van de begroting;
- waterschap 40 uur (niet gedekt).

Maatregel 30: Intensiveren onderhoud stadsgracht en watergang langs Paardenlaan ter voorkoming van stankoverlast en ophopingen van zwerfvuil

Uitvoeren fysieke maatregel

Zie maatregel 7 en 29

Omschrijving

De stadsgracht is het visitekaartje van IJsselstein. Historisch gezien heeft de stadsgracht een belangrijke rol gespeeld in IJsselstein en speelt nu nog een belangrijke rol. Met een fluisterboot kun je de stad vanaf het water bekijken en ook de reddingsbrigade en de kanovereniging oefenen op de stadsgracht.

De watergang langs de Paardenlaan staat rechtstreeks in verbinding met de stadsgracht.

Doelstelling

De stadsgracht en de watergang langs de Paardenlaan dienen vrij te zijn van zwerfvuil en vrij te zijn van stankoverlast.

Trekker en betrokkenen

De stadsgracht is in beheer en onderhoud bij het waterschap. De gemeente neemt reeds contact op indien zwerfvuil moet worden verwijderd.

Verantwoordelijke

Waterschap beheert en onderhoudt de Stadsgracht.

Planning

Heden

Kosten en kostendekking

- geschatte kosten jaarlijks € 1.500,- (voor eenmalig extra schonen van de watergang en doorspoeling) gedekt door waterschap. Een en ander afhankelijk van het aantal keren extra schonen;
- gemeente circa 4 uur.

Maatregel 31: Meewerken aan het faciliteren van recreatieve routes in het centrum naar andere wijken en langs de Hollandse IJssel.

Uitvoeren fysieke maatregel

Zie maatregel 7, 21, 31, 32 en 33

Omschrijving

IJsselstein is een stad die door haar ligging en de aanwezigheid van de Hollandse IJssel uitstekend geschikt is voor diverse vormen van recreatie. Recreatieve routes kunnen wellicht worden verbeterd. Om een goed beeld te krijgen is het nodig knelpunten in bestaande verbindingen, mogelijke verbeteringen en de noodzaak van nieuwe verbindingen te inventariseren.

Doelstelling

- verbetering van bestaande verbindingen of aanleggen nieuwe verbindingen van routes van en naar Hollandse IJssel;
- plannen van derden: Meewerken aan het faciliteren van gewenste recreatieve routes langs het water.

Trekker

Trekkers kunnen diverse instanties en organisaties zijn, de gemeente zal de trekkersrol op haar nemen, totdat een andere trekker gevonden is. De waterpartners zullen medewerking verlenen aan het faciliteren van recreatieve routes.

Planning

Heden.

Kosten en kostendekking

Nog geen dekking. Er zal worden meegelift met lopende plannen en projecten. Tevens worden subsidie mogelijkheden onderzocht. Uren onbekend.

Maatregel 32: Verbeteren recreatieve routes in de wijken Eiterse Waard, 't Waterryck, De Baronnye, Hazenveld, Panoven en Overwaard

Uitvoering fysieke maatregel

Zie maatregel 7, 31 en 33

Maatregel 33: Realiseren nieuwe recreatieve routes in het centrum naar andere wijken en langs Hollandse IJssel in de wijk Zenderpark

Uitvoering van fysieke maatregelen

Zie maatregel 7, 21 en 31

Maatregel 34: Promoten watersysteem in Zenderpark

Communicatie

Zie maatregel 7 en 35

Maatregel 35: Communicatie over beheer en onderhoud watersysteem Zenderpark m.b.t. Keur en steigerbeleid, hemelwaterafvoer en rioleringstelsel

Communicatie

Zie maatregel 7, 34 en 36

Omschrijving

Het Zenderpark is een nieuw aangelegde wijk met veel water en een specifiek watersysteem. Het watersysteem is afhankelijk van het gebruik door de bewoners. Tevens heeft het watersysteem een specifiek beheer en onderhoud nodig.

De nieuwe bewoners zijn vaak onbekend met (de werking van) het watersysteem.

Doelstelling

- informeren over wensen en randvoorwaarden van gebruik van het water door bewoners
 - o Bijvoorbeeld: De aanleg van een steiger of vlonder is Keurvergunningplichtig. Niet overal kan een steiger worden aangelegd (bijvoorbeeld niet in een helofytenfilter) en een steiger dient aan bepaalde afmetingen te voldoen, zodat onderhoud van de oever en watergang nog mogelijk blijft;
 - o Bijvoorbeeld: communicatie over ligging en werking van het helofytenfilter;
- de (nieuwe) bewoners weten de bijzondere/ specifieke eisen t.a.v. het watersysteem in Zenderpark. De bewoners hebben een positieve houding t.o.v. het watersysteem. De bewoners weten waar ze met vragen en klachten over het watersysteem terecht kunnen;
- voorkomen dat een bewoner vuilwater wil afvoeren via een regenwaterafvoer.

Trekker en betrokkenen

Gemeente en waterschap zijn beiden trekker en betrokkenen van dit project.

Verantwoordelijke

De gemeente is verantwoordelijk voor de communicatie over het beheer en onderhoud van het watersysteem.

Planning

Meeliften met lopende initiatieven

Kosten en Kostendekking

Reguliere uren en budget neutrale kosten ca. 10 uur voor waterschap en gemeente.

Maatregel 36: Onderzoeken goede werking (en beheer) helofytenfilter Zenderpark

Studie en Onderzoek

Zie maatregel 35

Omschrijving

Het watersysteem in het Zenderpark is recent aangelegd. In het Zenderpark is een helofytenfilter aangelegd om het oppervlaktewater in het Zenderpark te zuiveren. Tevens kan ook aangevoerd water worden gezuiverd.

Door onderzoek te verrichten naar de kwaliteit van het water dat door het helofytenfilter heen stroomt kan worden bepaald of het helofytenfilter ook daadwerkelijk de kwaliteit van het aanwezige water verbetert.

Doelstelling

- goede werking van helofytenfilter Zenderpark;
- afgestemd beheer en onderhoud van het filter.

Trekker en betrokkenen

Trekker: Waterschap

Verantwoordelijke

De gemeente is eigenaar van het helofytenfilter en heeft het filter aangelegd. Vervolgens is het beheer en onderhoud van het helofytenfilter aan het waterschap overgedragen.

Het waterschap beheert en onderhoudt het helofytenfilter en waterpeil als onderdeel van het primaire watersysteem.

Planning

Het helofytenfilter is recent aangelegd. De waterplanten in het filter moeten nog 'op gang komen'. In 2009 zullen metingen verricht worden om de werking van het filter nader te bepalen.

Kosten en kostendekking

- in het waterhuishoudingplan van Zenderpark zijn het waterschap en de gemeente akkoord gegaan over de werking en het beheer en onderhoud van het helofytenfilter. Indien de werking niet voldoende wordt geacht door het waterschap, zullen de partijen overeen komen wie welke maatregel gaat nemen (aanpassen filter of nemen van maatregelen in de rest van Zenderpark) en wie de kosten gaat betalen (zie ook maatregel 8);
- gemeente: ca. 10 uur;
- waterschap. De kosten voor onderzoek zijn gedekt (budget SP).

Maatregel 37: Implementatie Kaderrichtlijn Water

Algemeen

Zie maatregel 15

Omschrijving

Op veel plaatsen in Europa is de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater niet voldoende of gaat deze achteruit. Om het water voor de komende generaties veilig te stellen heeft de Europese Unie in 2000 de Europese Kaderrichtlijn Water opgesteld. In de Kaderrichtlijn staat beschreven hoe de leden van de Europese Gemeenschap er voor moeten gaan zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa in 2015 op orde is. Voor het uitvoeren van de Kaderrichtlijn is Europa opgedeeld in (deel)stroomgebieden van de belangrijkste rivieren. De gemeente IJsselstein valt onder deelstroomgebied Rijn-West. Per stroomgebied wordt gewerkt aan het opstellen van een zogenaamd stroomgebiedbeheerplan. De waterbeheerders (gemeenten, waterschappen, RWS, provincie) binnen een stroomgebied werken hier samen aan.

Doelstelling

Het concept werkplan van deelstroomgebied Rijn-West stelt dat voor januari 2008 de waterbeheerders zorgen voor de uitwerking van:

- mogelijke maatregelen voor verbetering van ecologie en chemie;
- beeld van concepteindoelen 2027 (Goed Ecologisch Potentieel (GEP) en Goede Chemische Toestand (GCT)) voor oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen.
- mogelijke tussendoelen 2015 met eventueel varianten;
- transparante analyses met toegankelijke producten: Kosten-Effectiviteit-Analyse (KEA), Maatschappelijke Kosten Baten Analyses (MKBA), inzicht in relaties maatregelen effecten ondersteund met de KRW verkenner;
- de interactie van effecten tussen de oppervlaktewaterlichamen onderling en de interactie tussen grond- en oppervlaktewater worden in beeld gebracht (afwenteling). Dit resultaat wordt ook wel 'KRW-input' genoemd.

Trekker en betrokkenen

Gemeente, waterschap, provincie en derden zijn trekker en betrokkenen van dit project.

Planning

De stroomgebiedbeheerplannen van het waterschap moeten in 2009 klaar zijn. In 2004 is gestart met het in kaart brengen van de huidige toestand in Rijn West. Zie het rapport 'Karakterisering deelstroomgebied Rijn-West'. In 2007 is het de zaak om de doelstellingen nader uit te werken door middel van een gedetailleerde analyse doelen-maatregelen-kosten: In januari 2008 moet deze 'KRW-input' geleverd zijn door de gemeente en het waterschap.

Kosten en kostendekking

- kosten nog niet gedekt. Gemeente, waterschap, provincie en derden dienen de kosten te dekken (verplichte maatregel).

De inventarisatie van gegevens is een belangrijk onderdeel van de detailuitwerking. Hoe beter de huidige situatie in beeld is, des te beter een inschatting kan worden gemaakt van de effecten van ingrepen en de bijbehorende kosten. De verwachting is dat het boven tafel krijgen van de benodigde gegevens veel tijd gaat kosten. Als alle benodigde gegevens beschikbaar zijn zal de detailuitwerking efficiënt kunnen verlopen. De gegevens die bij de eco-scan zijn verzameld zullen gebruikt gaan worden bij het opstellen van de doelen voor het stedelijk water van IJsselstein.

Maatregelen op het vlak van organisatie (hoofdstuk 5)

1. Aanstellen contactpersoon
Vooralsnog wordt binnen de gemeentelijke organisatie een contactpersoon gezocht, door middel van herschikken van taken
2. Gemeente is procestrekker
De gemeente zal het proces van het waterplan trekken. Voor de uitvoering van de maatregelen zijn de trekkers van de maatregel verantwoordelijk. De bestuurders alsmede de betrokken ambtenaren zullen minimaal 2 keer per jaar bijeenkomen.
3. Waterpartners stemmen beleid en beheerplannen af
Tijdens opstellen van beleid waarbij water een rol speelt zullen de partijen elkaar onderling informeren
4. Subsidiemogelijkheden onderzoeken
Voor alle maatregelen geldt dat alle partijen zoeken naar subsidiemogelijkheden om de maatregelen uit te voeren.
5. Evalueren waterplan
Zie punt 2, het proces alsmede de uit te voeren en de uitgevoerde maatregelen worden 2x per jaar geëvalueerd.
Om de 4 jaar zullen alle maatregelen worden geëvalueerd
Vergaderingen van de stuurgroep worden afgestemd met begrotingscyclus/jaarcyclus van de gemeente en waterschap

4. OVERZICHT BELANGRIJKSTE MAATREGELEN

Nr.	maatregel	trekker	Planning start	Planning gereed	kosten en kostendekking		locatie
					gemeente	waterschap	
1	Uitvoeren eco-scan	waterschap	2006	Inventarisatie 2006, aanpak knelpunten 2010	40 uur begeleiding, middels reguliere uren Kosten knelpunten onbekend	Onderzoek € 10.000 budget SP 2006 Kosten knelpunten onbekend	IJsselstein SUBSIDIE
2 (7 en 12)	Maatregelen treffen voor vermindering van diffuse bronnen	gemeente	2007	2009	Pilotproject Reguliere middelen Circa 100 uur per jaar. € 1.500 voor hondenkaart deels gedekt. Meting waterkwaliteit € 2.000 niet gedekt	Reguliere uren SP Circa 100 uur per jaar € 2.000 meting waterkwaliteit gedekt	IJsselstein SUBSIDIE
3 (15,22 23 en 28)	Opstellen actieplan i.c.m. aanleg natuurvriendelijke oevers en ruimte waterberging en grondkerende constructies	gemeente	2006	2012	Reguliere middelen voor opstellen actieplan. Circa: 40 uur. Voor uitvoering natuurvriendelijke oevers € 10.000 eenmalig. Overige kosten oevers niet gedekt. Aanvraag krediet	Reguliere uren voor bijdrage overleggen circa 40 uur WB per jaar niet gedekt.	IJsselveld West en IJsselveld Oost en Achterveld en Over Oudland Subsidie zoeken
4	Afspraken maken over vissoorten uitzetten	gemeente	2007	2008	Reguliere uren Circa 10 uur	Reguliere uren SP, 20 uur specifiek voor IJsselstein	IJsselstein
5 (14,18 en 25)	Kansen en knelpunten bij ruimtelijke planvorming opnemen	gemeente	2006		Reguliere uren circa 20 uur	Reguliere uren SP watertoets Circa per project: 4 uur	IJsselstein
6	Watch educatie	gemeente	2006		Jaarbasis € 200 circa	Eenmalig kosten	Scholen in IJsselstein

					50 uur Extra: eenmalige kosten € 3.000 (waterspel) niet gedekt eventueel middels budget waterplan	€ 3.000 (waterspel) gedekt	PILOT PROJECT
7 (2,12 en 31 t/m 35)	Verstrekken voorlichting en beantwoording vragen over water	Gemeente	2007	2015	Reguliere uren/ middelen voor communicatie Circa 300 uur voor loket-gedachte niet gedekt. Is afhankelijk van wetgeving.	Reguliere middelen voor communicatie algemeen. Voor loket-gedachte niet gedekt. Bestuurlijke goedkeuring nodig, kosten onbekend, afhankelijk van ambitie en acties	IJsselstein
8 (17)	Beheer en onderhoud efficiënter vormgeven Acties: - juridisch vastleggen - bestuurlijk accorderen	waterschap en gemeente	Eind 2006		Reguliere uren Schatting: Circa 40 uur	Reguliere uren voor overleggen gedekt. Circa 80 uur WB per jaar, exclusief uitwerking/ uitvoering	IJsselstein
9 (5)	Ervaring opdoen los- en afkoppelen	gemeente	2008 (wordt deels reeds uitgevoerd)	2015	Reguliere uren Circa: 40 uur GRP	Circa: 80 uur SP niet gedekt. Subsidie-regeling voor uitvoering afkoppelen (2,50 per m2). Regeling wordt in 2007 herzien.	IJsselstein Subsidie zoeken
10 (11,23 26,27)	Nader uitwerken resultaten studie wateropgave	waterschap	2007	2015	Reguliere uren: circa 120 uur	Reguliere uren SP, via peilbesluit Lopikerwaard. Niet gedekt	IJsselstein
11 (10,23 26,27)	Onderzoeken wateroverlast in water systeem en waterketen	gemeente	2009	2015	Deels GRP, circa 100 uren eventueel opstart subsidie	Circa: 80 uur per jaar voor WB en SP. Geregeld.	IJsselstein

12 (2)	Dubo- beleid actualiseren	gemeente		2008	Reguliere uren: circa 120 uren	Reguliere uren, circa 16 uur SP geregeld.	Provincie reguliere uren
13	Peilbesluiten opstellen en vastleggen	waterschap		2008	Circa 12 uur voor planproces op basis van reguliere uren	Kosten niet bekend Geregeld WP en SP. Kosten voor maatregelen niet gedekt.	IJsselstein
14 (5,18 en 25)	Voorkomen van ongewenste ontwikkelingen op waterkeringen	waterschap	2006	2015	Circa 12 uur per project, integraal opgenomen in werkzaam	Reguliere uren WB en SP. Circa: 2-4 uur per project, los van vergunning verlening	IJsselstein
15 (3,10, 11,28 en 37)	Verbreden van sloten (extra waterberging en natuurvriendelijke oevers)	waterschap en gemeente	2008	2015	Circa 80 uur per jaar/ per wijk. Uren en kostenuitvoering niet bekend	Reguliere uren, WB en SP (in kader van KRW opgave). Schatting niet te geven i.v.m aantal sloten	Subsidie mogelijk heden onderzoeken
16 (7) Combi neren met 30	Voorkomen van zwerfvuil Door voorlichting	Waterschap	2007		Middels WGW € 1.500 op jaarbasis	€ 1.500 schoonmaak beurt op basis van budget WB (geldt voor de stadsgracht)	
17	Onderhoud watergangen afstemmen met particuliere eigenaren	waterschap	2009	2012	Circa 40 uur tevens uren via WGW	Reguliere uren WB. Circa: 100 uur exclusief eventuele pilots. Niet gedekt. Bestuurlijke besluitvorming is nodig.	
21 (7, 31 en 33)	Recreatie langs watergangen stimuleren en natuur verbeteren langs Kromme en Enge IJssel	Gemeente Waterschap trekker van baggerproject	2007	2015	Circa 60 uur reguliere uren	Baggeren activiteit geregeld, budget WB. € 300.000	Kromme en Enge IJssel Subsidie mogelijkheden onderzoeken
22 (1, 3 en 28)	EHS invulling geven	gemeente	2007 2008	2012	Circa 40 uur reguliere uren niet gedekt	watergangen budget WB niet gedekt, mits in Groot	Subsidie mogelijkheden onderzoeken

						Onderhoudsplan Regionale Waterkeringen. Specificatie nog noodzakelijk.	
24	Onderzoek verbinding en waterberging tussen de Hollandse IJssel en Omloop	waterschap	2010	2012 uitkomst onderzoek uitvoering na 2012 (indien nodig)	Circa 100 uur regulier	Onderzoekskosten nog niet gedekt, reguliere uren (uren niet bekend)	IJsselveld Oost
29 (30)	Opstellen visie ligplaatsen boten in de stadsgracht	gemeente	2008	2010	Circa 80 uur	Reguliere uren WB Schatting 40 uur niet gedekt	
30 (7, 29)	Intensiveren onderhoud stadsgracht	waterschap	heden		Circa 4 uur regulier	€ 1.500	Binnenstad
31+32 +33 (7,21)	Recreatieve routes stimuleren langs watergangen en Hollandse IJssel	Diverse instanties en partijen Gemeente	2007	2020	Meeliften met lopende plannen en projecten, subsidies		IJsselstein Subsidie onderzoeken
35 (7, 34 en 36)	Beheer en onderhoud watersysteem in Zenderpark	Gemeente en waterschap	2008		Reguliere uren Circa 10 uur	Reguliere uren Circa 10 uur	
36 (35)	Onderzoeken werking Helofytenfilter	waterschap	2009	2012	Circa 10 uur In overleg te nemen maatregelen	Kosten onderzoek gedekt. Budget SP geregeld. In overleg te nemen uitvoeringsmaatregelen	Zenderpark
37 (15)	Implementatie Kaderrichtlijn Water	waterschap gemeente provincie en derden	2009	2015	Kosten niet gedekt	Kosten voor onderzoek en analyse gedekt. Kosten voor maatregelen niet gedekt.	IJsselstein e.o.